

TVET BIH

JAČANJE UPRAVLJANJA SISTEMA
tehničkog i stručnog
obrazovanja i obuke

Uspostava i jačanje uloge Savjetodavnih vijeća u stručnom obrazovanju i obuci

Implementira:

GOPA

WORLDWIDE CONSULTANTS

Efka Heder i Amir Sarajlić, urednici

**Uspostava i jačanje uloge Savjetodavnih vijeća
u stručnom obrazovanju i obuci**

Sarajevo, 2026.

NASLOV: Uspostava i jačanje uloge Savjetodavnih vijeća u stručnom obrazovanju i obuci

IZDAVAČ: GOPA Worldwide Consultants GmbH Podružnica Sarajevo
projekt “Jačanje sistema upravljanja srednjim stručnim obrazovanjem i obukom”,
Sarajevo, 2026.

ZA POTREBE PROJEKTA, IZVJEŠTAJ IZRADILI: Muharem Saračević, Eldin Sarajlić

UREDNICI: Efka Heder, Amir Sarajlić

GRAFIČKI DIZAJN: OD Operta Sarajevo, Emir Operta

ŠTAMPA: GOPA Worldwide Consultants GmbH Podružnica Sarajevo
projekt “Jačanje sistema upravljanja srednjim stručnim obrazovanjem i obukom”,
Sarajevo, 2026.

ISBN 978-9926-8457-1-1

CIP zapis dostupan u COBISS sistemu Nacionalne i univerzitetske biblioteke BiH pod
ID brojem 70418438

Projekat financira Vlada Švicarske.

Ova publikacija objavljena je u okviru projekta “Jačanje sistema tehničkog i stručnog obrazovanja i obuke u BiH”, kojeg financira Vlada Švicarske, a sprovodi GOPA Worldwide Consultants GmbH Podružnica Sarajevo u BiH. Sadržaj ove publikacije, kao i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne odražavaju nužno stavove Vlade Švicarske

Sarajevo, juni 2026.

1 | UVOD

Ovaj izvještaj je nastao u okviru aktivnosti projekta “Jačanje sistema upravljanja srednjim stručnim obrazovanjem i obukom” kojeg financira Vlada Švicarske, a implementira GOPA Worldwide Consultants GmbH, podružnica Sarajevo, BiH.

Posebno se zahvaljujemo obrazovnim vlastima na kontinuiranoj podršci u provođenju istraživanja, distribuciji upitnika školama te na otvorenoj saradnji i konstruktivnom doprinosu tokom izrade ove publikacije.

Aktivnosti su realizovane u kontekstu unapređenja kvaliteta stručnog i dualnog obrazovanja, s posebnim fokusom na jačanje sistemske povezanosti između obrazovnog sistema i tržišta rada. U tom smislu, Savjetodavna vijeća prepoznata su kao ključni mehanizam za institucionalizaciju saradnje škola, poslodavaca i lokalne zajednice, posebno u segmentima planiranja obrazovnih programa, organizacije učenja temeljenog na radu i usklađivanja obrazovanja sa potrebama privrede.

U okviru realizacije zadatka primijenjen je kombinovani metodološki pristup koji je obuhvatio analizu zakonodavnog okvira, anketno istraživanje na nivou srednjih stručnih i tehničkih škola, te praćenje procesa uspostavljanja Savjetodavnih vijeća u odabranim pilot školama. Paralelno s tim, razvijen je set normativnih i operativnih alata koji omogućavaju školama zakonito, strukturirano i održivo uspostavljanje i rad Savjetodavnih vijeća.

Ključni rezultati uključuju izradu pravilnikâ, odlukâ i smjernica za rad Savjetodavnih vijeća, pružanje tehničke podrške školama, kao i provedbu istraživanja koje je obuhvatio 87 škola, što predstavlja značajan uzorak za analizu stanja u sistemu. Rezultati istraživanja ukazuju da je broj formalno uspostavljenih Savjetodavnih vijeća i dalje ograničen, ali istovremeno potvrđuju postojanje visokog nivoa svijesti i spremnosti škola za njihovo formiranje i aktivno uključivanje u rad.

Identifikovani izazovi odnose se prvenstveno na nedovoljno jasno normativno uređenje, različita tumačenja nadležnosti, kao i ograničeno i nedovoljno strukturirano uključivanje predstavnika privrede u procese odlučivanja u školama. Istovremeno, prepoznati su značajni potencijali Savjetodavnih vijeća u unapređenju kvaliteta obrazovanja, posebno u dijelu praktične nastave, razvoja relevantnih kompetencija i povećanja zapošljivosti učenika.

Na osnovu provedenih aktivnosti i analize prikupljenih podataka, definisane su preporuke usmjerene na jačanje institucionalnog i normativnog okvira, unapređenje kapaciteta škola za saradnju sa tržištem rada, te sistemsko uključivanje poslovne zajednice u procese planiranja i realizacije stručnog obrazovanja.

2 | KONTEKST I ZNAČAJ

Savjetodavna vijeća predstavljaju ključni mehanizam za unapređenje kvaliteta stručnog obrazovanja i jačanje funkcionalne veze između obrazovnog sistema i tržišta rada. Njihova uloga ogleda se u stvaranju strukturiranog i kontinuiranog dijaloga između škola, poslodavaca i drugih relevantnih aktera, čime se omogućava bolje usklađivanje obrazovnih ishoda sa stvarnim potrebama privrede što stručno obrazovanje čini relevantnijim i fleksibilnijim.

U kontekstu savremenih trendova u stručnom obrazovanju, posebno u okviru dualnog obrazovanja, Savjetodavna vijeća imaju strateški značaj. Ona omogućavaju aktivno uključivanje poslovne zajednice u procese planiranja, realizacije i evaluacije obrazovanja, čime se osigurava da učenici stiču relevantne kompetencije koje odgovaraju zahtjevima tržišta rada.

Posebno je značajna njihova uloga u:

- planiranju i unapređenju praktične nastave i učenja temeljenog na radu,
- davanju preporuka za razvoj i prilagođavanje nastavnih planova i programa,
- identifikaciji potreba tržišta rada i budućih trendova zapošljavanja,
- jačanju partnerstva između škola i privrednih subjekata,
- unapređenju zapošljivosti učenika i njihove tranzicije na tržište rada.

Savjetodavna vijeća također doprinose jačanju odgovornosti i transparentnosti u radu škola, jer omogućavaju eksternim akterima da učestvuju u savjetodavnim procesima i daju mišljenja o ključnim pitanjima razvoja škole. Na taj način, škole postaju otvorenije prema zajednici i bolje pozicionirane kao aktivni akteri lokalnog ekonomskog razvoja.

U kontekstu Bosne i Hercegovine, gdje je saradnja između obrazovanja i privrede često nedovoljno strukturirana i zavisi od individualnih inicijativa, uspostavljanje Savjetodavnih vijeća predstavlja važan korak ka institucionalizaciji te saradnje. Time se prelazi sa ad hoc pristupa na sistemski model partnerstva koji ima potencijal dugoročnog utjecaja na kvalitet i relevantnost stručnog obrazovanja.

U konačnici, Savjetodavna vijeća nisu samo podrška radu škole, već i instrument za modernizaciju sistema stručnog obrazovanja, usklađen sa evropskim praksama i principima razvoja kompetencija zasnovanih na potrebama tržišta rada.

U savremenim sistemima stručnog obrazovanja i obuke, saradnja između obrazovnog sektora, poslodavaca i javnih institucija predstavlja ključni preduslov za razvoj kvalitetnog, relevantnog i tržištu rada prilagođenog obrazovanja. U tom kontekstu, tripartitna vijeća na nivou administrativnih jedinica i savjetodavna vijeća na nivou škola imaju posebno važnu ulogu u uspostavljanju strukturiranog dijaloga između svih relevantnih aktera, osiguravajući da sistemi tehničkog i stručnog obrazovanja odgovaraju potrebama privrede, tehnološkim promjenama i razvojnim prioritetima društva.

Uspostavljanje i funkcioniranje ovih vijeća predstavlja i zakonsku obavezu obrazovnih vlasti. Naime, u skladu sa *Okvirnim zakonom o srednjem stručnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini*, nadležne obrazovne vlasti obavezne su formirati tripartitna vijeća na nivou administrativnih jedinica, kao i savjetodavna vijeća na nivou škola, s ciljem osiguravanja kontinuirane saradnje između obrazovnog sistema i tržišta rada. Time se institucionalizira partnerstvo između javnog sektora, poslodavaca i socijalnih partnera kao osnova za razvoj kvalitetnog stručnog obrazovanja i obuke.

Značaj ovih vijeća dodatno je prepoznat i kroz evropske politike u oblasti stručnog

obrazovanja i obuke, posebno kroz dokument *Zaključci iz Rige*, kojim se naglašava potreba jačanja partnerstava između obrazovanja i poslovne zajednice, unapređenja učenja temeljenog na radu i uključivanja socijalnih partnera u kreiranje politika stručnog obrazovanja. U tom smislu, tripartitna i savjetodavna vijeća predstavljaju ključne platforme za dijalog, koordinaciju i zajedničko donošenje odluka u oblasti stručnog obrazovanja i obuke.

Savjetodavna vijeća na nivou škole predstavljaju važan mehanizam povezivanja srednjih stručnih i tehničkih škola sa poslovnom zajednicom. Kroz kontinuiranu saradnju sa kompanijama i drugim partnerima iz svijeta rada, ova vijeća doprinose unapređenju relevantnosti stručnog obrazovanja, posebno u oblastima revizije i modernizacije kurikuluma, razvoja i realizacije učenja temeljenog na radu, organizacije obuke nastavnika stručnih predmeta u kompanijama, kao i jačanja karijernog savjetovanja i profesionalnog usmjeravanja učenika prema tehničkom i stručnom obrazovanju. Na taj način savjetodavna vijeća omogućavaju bolje usklađivanje kompetencija učenika sa stvarnim potrebama tržišta rada te doprinose povećanju zapošljivosti mladih.

S druge strane, tripartitna vijeća na nivou administrativnih jedinica imaju stratešku ulogu u kreiranju razvojnih politika za unapređenje stručnog obrazovanja i obuke. Kao platforme koje okupljaju predstavnike vlasti, poslodavaca i sindikata, ova vijeća doprinose definiranju upisnih politika u skladu sa potrebama tržišta rada, provođenju analiza potreba kompanija za kvalifikovanom radnom snagom, kao i kreiranju mjera podrške i poticaja za kompanije koje učestvuju u realizaciji učenja temeljenog na radu, posebno malih i srednjih preduzeća. Njihov rad omogućava donošenje informisanih odluka zasnovanih na socio-ekonomskim pokazateljima i potrebama privrede, čime se jača efikasnost i održivost sistema stručnog obrazovanja.

Efikasno funkcioniranje tripartitnih i savjetodavnih vijeća predstavlja važan faktor za razvoj modernog i fleksibilnog sistema i pametnog upravljanja stručnog obrazovanja zasnovanog na podacima koji može odgovoriti na izazove tržišta rada i doprinijeti ekonomskom razvoju, konkurentnosti privrede i stvaranju boljih prilika za mlade.

3 | METODOLOGIJA RADA

10

Metodologija rada na realizaciji aktivnosti uspostave i jačanja školskih Savjetodavnih vijeća zasnivala se na integrisanom pristupu koji je kombinovao analitičke, participativne i razvojne metode, s ciljem osiguranja sistemskog, primjenjivog i održivog modela implementacije na nivou škola.

Aktivnosti su realizovane u periodu od sredine januara do kraja marta 2026. godine, u okviru projekta „Jačanje Sistema upravljanja srednjim tehničkim i stručnim obrazovanjem“, sa jasno definisanim ciljem uspostavljanja i jačanja Savjetodavnih vijeća kao ključnog mehanizma podrške kvalitetnom dualnom obrazovanju.

Metodološki pristup obuhvatio je sljedeće međusobno povezane faze:

1. ANALIZA ZAKONODAVNOG I INSTITUCIONALNOG OKVIRA

Početna faza aktivnosti obuhvatila je detaljnu analizu važećeg zakonodavnog okvira u Federaciji BiH i Brčko distriktu, sa ciljem utvrđivanja pravnog osnova za uspostavljanje i rad Savjetodavnih vijeća.

Analiza je uključivala:

- pregled Okvirnog zakona o srednjem stručnom obrazovanju i obuci u BiH,

- analizu relevantnih propisa na nivou administrativnih jedinica,
- identifikaciju postojećih mehanizama saradnje između škola i tržišta rada.

Ova faza omogućila je da se razvoj svih daljih aktivnosti zasniva na pravno utemeljenim i sistemski prihvatljivim rješenjima, te da se osigura usklađenost predloženih modela sa postojećim institucionalnim okvirom.

2. PRIKUPLJANJE PODATAKA PUTEM ANKETNOG ISTRAŽIVANJA

U cilju sagledavanja stvarnog stanja na terenu, provedeno je kvantitativno istraživanje među srednjim stručnim i tehničkim školama u Federaciji BiH i Brčko distriktu.

Anketno istraživanje obuhvatilo je:

- 87 škola (62% ukupnog broja),
- direktore i predstavnike školskog menadžmenta kao ključne informante.

Prikupljeni podaci odnosili su se na: status formiranja Savjetodavnih vijeća, način i učestalost njihovog rada, realizovane aktivnosti, percepciju koristi i identifikovane izazove i potrebe. Rezultati istraživanja korišteni su kao osnov za oblikovanje preporuka i razvoj praktičnih rješenja prilagođenih realnim potrebama škola.

3. ANALIZA I PRAĆENJE PROCESA U PILOT ŠKOLAMA

Paralelno sa anketnim istraživanjem, izvršeno je ciljano praćenje procesa uspostavljanja Savjetodavnih vijeća u odabranim pilot školama.

Ova faza obuhvatila je:

- identifikaciju škola u različitim fazama implementacije (priprema, formiranje, završna faza),
- analizu konkretnih koraka koje škole poduzimaju, i

- prepoznavanje operativnih izazova i dobrih praksi.

Ovakav pristup omogućio je da se teorijska rješenja validiraju kroz praksu i dodatno prilagode stvarnim uslovima rada škola.

4. RAZVOJ NORMATIVNIH I OPERATIVNIH ALATA

Na osnovu nalaza iz prethodnih faza razvijen je standardizirani set dokumenata koji omogućavaju školama zakonito, jasno i efikasno uspostavljanje i rad Savjetodavnih vijeća.

Razvijeni alati uključuju:

- Pravilnik o radu SavjetodavnoSavjetodavnog vijeća,
- Pravilnik o izboru i imenovanju članova,
- Odluku o uspostavljanju SavjetodavnoSavjetodavnog vijeća,
- obrazac za nominaciju članova, i
- Smjernice za direktore škola.

Ovi dokumenti su osmišljeni tako da: budu usklađeni sa zakonodavnim okvirom i da su jednostavni za primjenu te da omoguće standardizaciju procesa u različitim školama i administrativnim jedinicama.

5. JAČANJE KAPACITETA I TEHNIČKA PODRŠKA ŠKOLAMA

U cilju osiguranja efikasne implementacije razvijenih rješenja, realizovane su aktivnosti jačanja kapaciteta škola kroz:

- organizaciju obuke za školske koordinate za osiguranje kvaliteta,
- pružanje tehničke podrške u procesu uspostavljanja Savjetodavnih vijeća,
- izradu i prezentaciju materijala o značaju Savjetodavnih vijeća,

- promociju aktivnog uključivanja poslovne zajednice u rad vijeća.

Poseban fokus bio je na praktičnim aspektima implementacije, uključujući:

- organizaciju inicijalnih sastanaka,
- definisanje sastava vijeća, i
- planiranje rada i aktivnosti vijeća.

6. FASILITACIJA PROCESA USPOSTAVLJANJA SAVJETODAVNIH VIJEĆA - KONTINUIRANO

Metodologija je uključivala i direktnu podršku školama u procesu uspostavljanja Savjetodavnih vijeća, kroz:

- savjetovanje u vezi sa procedurama donošenja odluka,
- podršku u identifikaciji i uključivanju relevantnih partnera, i
- praćenje napretka i rješavanje identificiranih izazova.

Ova faza bila je ključna za prelazak sa konceptualnog nivoa na konkretnu implementaciju u školama.

13

7. INTEGRACIJA NALAZA I IZRADA ZAVRŠNOG IZVJEŠTAJA

Završna faza metodologije obuhvatila je integraciju svih prikupljenih podataka i rezultata aktivnosti, uključujući:

- nalaze iz analize zakonodavnog okvira,
- rezultate anketnog istraživanja,
- iskustva pilot škola,
- evaluaciju implementacije razvijenih alata.

Na osnovu ove analize izrađen je ovaj završni izvještaj sa ključnim nalazima i preporukama za dalje unapređenje sistema Savjetodavnih vijeća i jačanje partnerstva između škola i poslodavaca kao i alatima za uspostavljanje SavjetodavnoSavjetodavnog vijeća na nivou škole.

4 | NALAZI ISTRAŽIVANJA

U ovom poglavlju predstavljani su ključni rezultati realizovanih aktivnosti, zasnovani na analizi zakonodavnog okvira, provedenom anketnom istraživanju među srednjim stručnim i tehničkim školama, kao i uvidima prikupljenim kroz praćenje procesa uspostavljanja Savjetodavnih vijeća u odabranim pilot školama.

Rezultati su strukturirani tako da pružaju sveobuhvatan pregled trenutnog stanja, uključujući pravni i institucionalni kontekst, nivo razvijenosti Savjetodavnih vijeća u praksi, kao i identifikovane izazove i potencijale za njihovo unapređenje.

U tom smislu, ovo poglavlje obuhvata:

- analizu zakonodavnog okvira koji definiše mogućnosti i obaveze u vezi sa uspostavljanjem Savjetodavnih vijeća,
- rezultate anketnog istraživanja koje pruža uvid u stanje, prakse i percepcije škola,
- pregled statusa uspostavljanja Savjetodavnih vijeća u pilot školama, i
- prikaz razvijenih normativnih i operativnih alata koji podržavaju njihovo funkcionisanje.

Kombinovanjem ovih izvora, rezultati pružaju pouzdanu osnovu za razumijevanje stvarnog stanja u sistemu, kao i za formulisanje preporuka usmjerenih na jačanje uloge Savjetodavnih vijeća u unapređenju kvaliteta stručnog i dualnog obrazovanja.

4.1. ANALIZA ZAKONODAVNOG OKVIRA KOJI DEFINIŠE MOGUĆNOSTI I OBAVEZE U VEZI SA USPOSTAVLJANJEM SAVJETODAVNIH VIJEĆA

U cilju utvrđivanja pravnog osnova za uspostavljanje i funkcionisanje Savjetodavnih vijeća u srednjim stručnim i tehničkim školama, izvršena je analiza važećeg zakonodavnog okvira u Bosni i Hercegovini, sa posebnim osvrtom na Okvirni zakon o srednjem stručnom obrazovanju i obuci u BiH (2008), kao relevantne propise administrativnih jedinica u FBiH i Brčko Distriktu.

Cilj ove analize bio je pružiti jasnu pravnu argumentaciju o zakonitosti, opravdanosti i potrebi uspostavljanja Savjetodavnih vijeća kao institucionalnog mehanizma saradnje između škola i tržišta rada, te identificirati mogućnosti njihove implementacije u postojećem normativnom okviru.

OKVIRNI ZAKON O SREDNJEM STRUČNOM OBRAZOVANJU I OBUCI U BIH (2008)

Okvirni zakon o srednjem stručnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini (2008) predstavlja temeljni pravni dokument kojim se uređuje ova oblast na državnom nivou i koji postavlja osnovne principe razvoja i organizacije stručnog obrazovanja.

U skladu sa članom 18. ovog Zakona:

- svaka škola ima obavezu da formira Savjetodavno vijeće,
- Savjetodavno vijeće čine predstavnici tržišta rada povezani sa obrazovanjem određenih profila zanimanja.

Pored toga, Zakon jasno propisuje obavezu škole da razvija i održava saradnju sa:

- poslodavcima,

- lokalnom zajednicom,
- socijalnim partnerima.

Na ovaj način, Okvirni zakon ne samo da omogućava, već eksplicitno podstiče uspostavljanje Savjetodavnih vijeća kao formalnog i institucionalnog oblika saradnje između obrazovnog sistema i tržišta rada. Time se Savjetodavna vijeća pozicioniraju kao ključni element u procesu osiguranja kvaliteta i relevantnosti stručnog obrazovanja.

ODNOS OKVIRNOG I PROPISA ADMINISTRATIVNIH JEDNICA

U skladu sa ustavnom strukturom Bosne i Hercegovine, nadležnost za obrazovanje je decentralizirana i nalazi se na nivou kantona u Federaciji BiH, odnosno entiteta i Brčko distrikta. Međutim, svi relevantni propisi moraju biti usklađeni sa Okvirnim zakonom kao krovnim dokumentom.

U tom kontekstu, ključni pravni principi koji proizilaze iz analize su:

- zakoni ne smiju biti u suprotnosti sa Okvirnim zakonom,
- čak i u slučajevima kada propisi ne koriste termin „Savjetodavno vijeće“, njihova rješenja ne smiju ograničavati ili onemogućavati oblike saradnje propisane Okvirnim zakonom,
- u odsustvu eksplicitne zabrane (koja u praksi ne postoji), škole imaju pun pravni osnov za uspostavljanje Savjetodavnih vijeća.

Dodatno, obaveza saradnje sa tržištem rada, koja je već sadržana u važećim propisima, predstavlja snažan argument u korist institucionalizacije takve saradnje kroz Savjetodavna vijeća.

Na osnovu provedene analize može se zaključiti da je uspostavljanje Savjetodavnih vijeća u srednjim stručnim i tehničkim školama u potpunosti utemeljeno u važećem

zakonodavnom okviru. Štaviše, takva praksa nije samo dozvoljena, već i preporučena kao instrument unapređenja kvaliteta stručnog obrazovanja te je kao takva definirana i u dokumentu "Poboljšanje kvaliteta i relevantnosti stručnog obrazovanja i obuke u Bosni i Hercegovini - na osnovu Zaključaka iz Rige (2021. – 2030.)

Savjetodavna vijeća predstavljaju važan korak ka sistemskom jačanju veze između obrazovanja i tržišta rada, te imaju potencijal da značajno doprinesu modernizaciji stručnog obrazovanja i njegovom usklađivanju sa potrebama savremenog društva i ekonomije.

4.2. REZULTAT ANKETIRANJA SREDNJIH STRUČNIH I TEHNIČKIH ŠKOLA U FBiH I BRČKO DISTRIKTU O FORMIRANJU I ULOZI SAVJETODAVNIH VIJEĆA

U cilju sagledavanja stanja u vezi sa formiranjem i radom Savjetodavnih vijeća u srednjim stručnim, tehničkim i stručnim školama u Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko distriktu, provedeno je anketno istraživanje. Anketa je distribuirana putem ministarstva obrazovanja, kao i direktno školama.

87
škola

62%

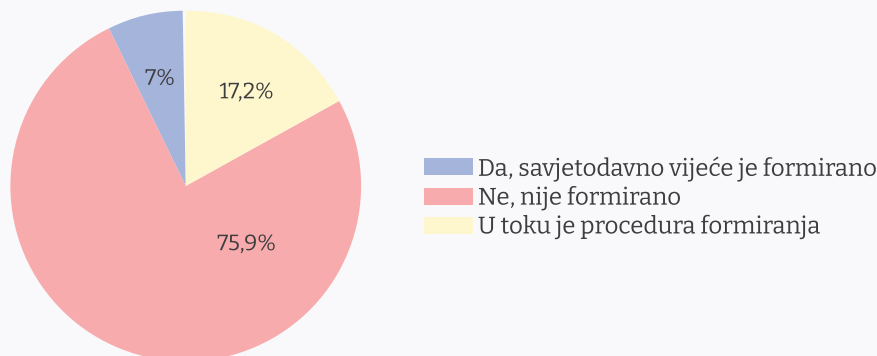
Na anketu je odgovorilo ukupno 87 škola, odnosno 62% od ukupnog broja škola. Odgovore su u najvećem broju slučajeva dostavili direktori i pedagozi škola.

Anketa je obuhvatila pitanja o statusu formiranja Savjetodavnih vijeća, učestalosti njihovog rada, realizovanim aktivnostima, planovima za formiranje vijeća, učenim koristima, izazovima u radu te prijedlozima mjera za unapređenje.

STATUS FORMIRANJA I UČESTALOST RADA SAVJETODAVNIH VIJEĆA

Rezultati pokazuju da je mali broj škola već formirao Savjetodavno vijeće (6 od 87 škola-7%), dok je dio škola u fazi pripreme ili planira njegovo formiranje u narednom periodu. Značajan broj škola još uvijek nema konkretne aktivnosti u tom pravcu.

Status formiranja Savjetodavnog vijeća u vašoj školi:

87 odgovora

Kada je riječ o učestalosti sastajanja, većina škola navodi da se Savjetodavno vijeće sastaje do dva puta godišnje, što je u skladu sa nacrtom/prijedlogom pravilnika o radu Savjetodavnog vijeća škole. Ovakva dinamika ukazuje na formalno uspostavljen okvir rada, ali i prostor za eventualno intenziviranje aktivnosti u budućnosti.

REALIZOVANE AKTIVNOSTI SAVJETODAVNIH VIJEĆA

Prema odgovorima škola, najčešće realizovane aktivnosti Savjetodavnih vijeća odnose se na:

- unapređenje saradnje sa privrednim subjektima i lokalnom zajednicom,
- podršku organizaciji praktične nastave i učeničke prakse,
- davanje prijedloga za unapređenje i revizija nastavnih planova i programa (NPP),
- učešće u planiranju upisne politike i usklađivanju obrazovnih profila sa potrebama tržišta rada.

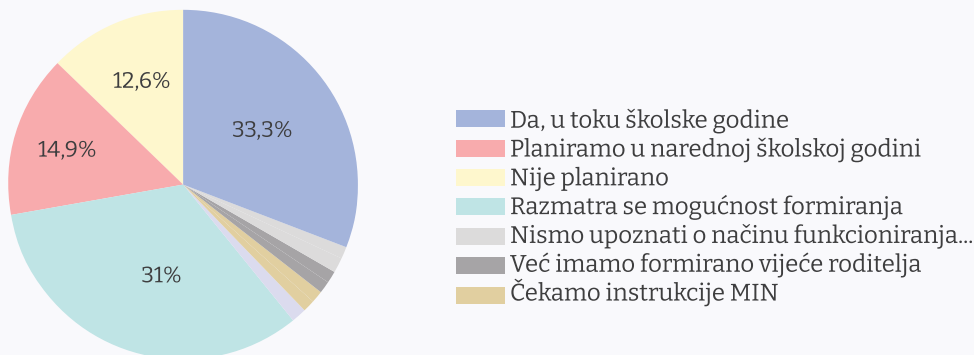
Iz rezultata je vidljivo da Savjetodavna vijeća u najvećoj mjeri djeluju kao mehanizam povezivanja škole i tržišta rada, te kao Savjetodavno tijelo u procesu unapređenja kvaliteta stručnog obrazovanja.

PLANOVI ZA FORMIRANJE SAVJETODAVNIH VIJEĆA

Škole koje još nisu formirale Savjetodavno vijeće u najvećem broju slučajeva navode da planiraju njegovo formiranje, dok dio njih ističe da su aktivnosti u toku. Ovi podaci ukazuju na rastuću svijest o značaju Savjetodavnih vijeća i spremnost škola da uspostave ovaj oblik saradnje sa relevantnim partnerima.

(Ako je odgovor "NE")

Da li planirate formiranje Savjetodavnog vijeća?

PERCEPCIJA KORISTI I KLJUČNI BENEFITI

Većina škola koje imaju formirano Savjetodavno vijeće navodi da prepoznaje konkretne koristi od njegovog rada. Kao najčešće istaknute koristi izdvajaju se:

- jačanje saradnje sa poslodavcima i lokalnom zajednicom,
- bolja organizacija i kvalitet praktične nastave,
- usklađivanje obrazovnih programa sa potrebama tržišta rada, i
- unapređenje kvaliteta rada škole u cjelini.

Nalazi, u ovom dijelu, potvrđuju da Savjetodavna vijeća imaju potencijal da doprinesu sistemskom unapređenju srednjeg stručnog obrazovanja, posebno u segmentu povezanosti sa realnim sektorom.

IZAZOVI U RADU I FORMIRANJU SAVJETODAVNIH VIJEĆA

Kao najčešće prepoznati izazovi izdvajaju se:

- nedovoljna zainteresovanost ili ograničena dostupnost predstavnika privrede,
- nedovoljno jasno definisan normativni okvir ili različita tumačenja nadležnosti,
- ograničeni vremenski i organizacioni kapaciteti članova vijeća, i
- administrativne poteškoće u procesu formiranja i rada.

Navedeni izazovi ukazuju na potrebu dodatne institucionalne podrške i preciznijeg normativnog uređenja rada Savjetodavnih vijeća.

PREPORUČENE MJERE ZA UNAPREĐENJE RADA

Kao mjere koje bi, prema mišljenju škola, doprinijele unapređenju rada Savjetodavnih vijeća, najčešće se navode:

- donošenje ili preciziranje pravilnika o radu Savjetodavnih vijeća,
- jačanje podrške ministarstava i pedagoških zavoda, i
- formalizacija i sistemsko unapređenje saradnje sa privredom.

Ove preporuke ukazuju na potrebu daljeg institucionalnog jačanja koncepta Savjetodavnih vijeća, kako bi se osigurala njihova funkcionalnost i održivost.

Rezultati anketiranja pokazuju da je koncept Savjetodavnih vijeća umjereno prepoznat i prihvaćen u srednjim stručnim i tehničkim školama u FBiH i Brčko distriktu. Većina škola koje su uspostavile Savjetodavno vijeće prepoznaje njegovu ulogu u unapređenju saradnje sa tržištem rada i podizanju kvaliteta obrazovanja.

Istovremeno, prisutni izazovi ukazuju na potrebu daljeg normativnog uređenja, jačanja institucionalne podrške i sistemskog pristupa razvoju Savjetodavnih vijeća. U tom kontekstu, rezultati ankete mogu poslužiti kao osnova za planiranje narednih koraka u cilju jačanja njihove uloge u sistemu srednjeg stručnog obrazovanja.

5 | NORMATIVNI I OPERATIVNI ALATI ZA USPOSTAVLJANJE SAVJETODAVNIH VIJEĆA

24

U cilju osiguranja sistemskog, zakonitog i održivog uspostavljanja Savjetodavnih vijeća u školama, u okviru podrške uspostavljanju i aktivnom funkcionisanju Savjetodavnih vijeća, razvijen je set normativnih i operativnih alata koji omogućavaju školama da samostalno implementiraju ovaj model saradnje sa tržištem rada. Razvijeni alati zasnovani su na rezultatima analize zakonodavnog okvira, nalazima anketnog istraživanja i uvidima iz pilot škola, te su prilagođeni realnim potrebama i kapacitetima obrazovnih institucija.

U nastavku je dat pregled ključnih razvijenih alata:

5.1. SMJERNICE ZA FORMIRANJE SAVJETODAVNOSAVJETODAVNOG VIJEĆA

Smjernice su razvijene kao praktični vodič za direktore škola, sa ciljem da olakšaju proces inicijalnog uspostavljanja SavjetodavnoSavjetodavnog vijeća.

Dokument obuhvata:

- obrazloženje značaja Savjetodavnih vijeća,
- preporučene korake za njihovo formiranje,
- organizaciju inicijalnog sastanka,

- definisanje minimalnih normativnih akata potrebnih za zakonit rad.

Smjernice su koncipirane tako da omoguće školama jednostavan i jasan proces uspostavljanja SavjetodavnoSavjetodavnog vijeća, bez potrebe za dodatnim interpretacijama zakonodavnog okvira. *(Prilog 1)*

5.2. ODLUKA O USPOSTAVLJANJU SAVJETODAVNOSAVJETODAVNOG VIJEĆA

Razvijen je standardizirani model odluke školskog odbora kojim se formalno uspostavlja Savjetodavno vijeće kao savjetodavni organ škole.

Ova odluka definiše:

- pravni osnov za uspostavljanje vijeća,
- njegovu osnovnu ulogu i funkcije,
- povezanost sa pravilima škole i drugim internim aktima.

Standardizacija ovog dokumenta omogućava školama da osiguraju formalno-pravnu validnost procesa uspostavljanja SavjetodavnoSavjetodavnog vijeća. *(Prilog 2)*

5.3. PRAVILNIK O RADU SAVJETODAVNOG VIJEĆA

Pravilnik o radu definiše način funkcionisanja SavjetodavnoSavjetodavnog vijeća, uključujući njegov sastav, nadležnosti, način donošenja odluka i organizaciju rada.

Dokument obuhvata:

- principe rada vijeća,
- uloge i odgovornosti članova,
- dinamiku održavanja sjednica,
- način donošenja preporuka i zaključaka.

Ovaj pravilnik predstavlja ključni operativni dokument koji osigurava kontinuiran i strukturiran rad SavjetodavnoSavjetodavnog vijeća. *(Prilog 3)*

5.4. PRAVILNIK O IZBORU I IMENOVANJU ČLANOVA SAVJETODAVNOSAVJETODAVNOG VIJEĆA

Ovim dokumentom definisani su kriteriji, postupci i procedure za izbor i imenovanje članova SavjetodavnoSavjetodavnog vijeća.

Poseban fokus stavljen je na:

- uključivanje predstavnika privrede,
- transparentnost procesa imenovanja,
- sprječavanje sukoba interesa,
- definisanje mandata članova.

Ovaj pravilnik osigurava legitimnost i reprezentativnost Savjetodavnog vijeća kao tijela koje odražava potrebe tržišta rada. *(Prilog 4)*

5.5. OBRAZAC ZA NOMINACIJU ČLANOVA SAVJETODAVNOSAVJETODAVNOG VIJEĆA

Razvijen je standardizirani obrazac koji omogućava strukturirano prikupljanje prijedloga za članove SavjetodavnoSavjetodavnog vijeća.

Obrazac uključuje:

- osnovne podatke o kandidatu,
- profesionalni profil,
- pripadnost sektoru (privreda, javni sektor, itd.),
- izjavu o eventualnom sukobu interesa.

Ovaj alat doprinosi transparentnosti i kvalitetu procesa imenovanja članova vijeća. *(Prilog 5)*

6 | ZAKLJUČAK

Na osnovu provedenih aktivnosti, analize zakonodavnog okvira, rezultata anketnog istraživanja i uvida iz procesa uspostavljanja Savjetodavnih vijeća u pilot školama, može se zaključiti da u Bosni i Hercegovini postoji jasan normativni, institucionalni i razvojni osnov za uspostavljanje i funkcionalno djelovanje Savjetodavnih vijeća u srednjim stručnim i tehničkim školama.

Analiza zakonodavnog okvira potvrdila je da Savjetodavna vijeća predstavljaju zakonski utemeljen i legitiman mehanizam saradnje između obrazovanja i tržišta rada. Međutim, uprkos postojanju pravnog osnova, njihova primjena u praksi još uvijek nije sistemski razvijena, već u značajnoj mjeri zavisi od inicijative pojedinačnih škola i podrške projekata.

Rezultati anketnog istraživanja ukazuju na postojanje izražene svijesti o značaju Savjetodavnih vijeća, ali i na evidentan jaz između normativnog okvira i stvarnog stanja u školama. Iako je broj formalno uspostavljenih vijeća ograničen, većina škola iskazuje spremnost za njihovo formiranje, što ukazuje na postojanje značajnog potencijala za dalji razvoj ovog koncepta.

Analiza pilot škola dodatno potvrđuje postojanje pozitivnog institucionalnog zamaha. Značajan broj škola nalazi se u različitim fazama uspostavljanja Savjetodavnih vijeća, što ukazuje na aktivan proces implementacije. Istovremeno, identificirani izazovi, po-

sežno u segmentu normativnog uređenja i uključivanja predstavnika privrede, ukazuju na potrebu za dodatnom sistemskom podrškom.

Razvoj normativnih i operativnih alata u okviru ove aktivnosti predstavlja značajan iskorak ka standardizaciji i olakšavanju procesa uspostavljanja Savjetodavnih vijeća. Ovi alati omogućavaju školama da na jasan, zakonit i praktično primjenjiv način implementiraju ovaj mehanizam saradnje sa tržištem rada.

U konačnici, Savjetodavna vijeća predstavljaju ključni instrument za unapređenje kvaliteta stručnog i dualnog obrazovanja, posebno u segmentima praktične nastave, razvoja relevantnih kompetencija i povećanja zapošljivosti učenika. Njihovo sistemsko uvođenje i jačanje ima potencijal da značajno doprinese modernizaciji obrazovnog sistema i njegovom usklađivanju sa potrebama savremenog tržišta rada. U tom smislu, Savjetodavna vijeća imaju potencijal da postanu centralni mehanizam povezivanja obrazovanja i tržišta rada u Bosni i Hercegovini, te važan element daljih reformi u oblasti stručnog i dualnog obrazovanja.

7 | PREPORUKE

Preporuke su strukturirane prema ključnim nivoima djelovanja, s ciljem osiguranja sistemskog i održivog razvoja Savjetodavnih vijeća. Na osnovu provedenih analiza i identifikovanih nalaza, definišu se sljedeće preporuke za unapređenje uspostavljanja i rada Savjetodavnih vijeća:

29

7.1. PREPORUKE ZA OBRAZOVNE INSTITUCIJE (ŠKOLE)

- Aktivno pristupiti uspostavljanju Savjetodavnih vijeća korištenjem razvijenih normativnih i operativnih alata.
- Osigurati uključivanje relevantnih predstavnika privrede i tržišta rada u rad vijeća.
- Redovno organizovati sastanke Savjetodavnih vijeća i definisati jasne prioritete rada.
- Koristiti preporuke Savjetodavnih vijeća u procesu unapređenja praktične nastave i obrazovnih programa.
- Razvijati dugoročnu saradnju sa poslodavcima kroz strukturirane modele partnerstva.

7.2. PREPORUKE ZA NADLEŽNE INSTITUCIJE (MINISTARSTVA I PEDAGOŠKI ZAVODI)

- Preciznije normativno urediti status, ulogu i nadležnosti Savjetodavnih vijeća.
- Razviti smjernice i standarde za njihovo uspostavljanje i rad na nivou sistema.
- Osigurati institucionalnu podršku školama kroz obuke i stručnu pomoć.
- Podsticati aktivno uključivanje poslodavaca kroz odgovarajuće mehanizme i inicijative.
- Uključiti Savjetodavna vijeća u procese planiranja obrazovnih politika i upisnih politika.

7.3. PREPORUKE ZA DONOSIOCE POLITIKA I RAZVOJNE PROJEKTE

- Nastaviti i proširiti aktivnosti tehničke podrške školama u uspostavljanju Savjetodavnih vijeća.
- Promovisati Savjetodavna vijeća kao ključni element razvoja dualnog obrazovanja.
- Razvijati modele systemske saradnje između obrazovanja i privrede.
- Podržati razmjenu dobrih praksi između škola i različitih nivoa vlasti.
- Osigurati dugoročnu održivost kroz integraciju Savjetodavnih vijeća u obrazovne politike.

7.4. HORIZONTALNE PREPORUKE (SISTEMSKI NIVO)

- Jačati svijest o značaju Savjetodavnih vijeća kao mehanizma osiguranja kvaliteta.
- Osigurati bolju koordinaciju između različitih nivoa vlasti i institucija.
- Razvijati sistem praćenja i evaluacije rada Savjetodavnih vijeća.
- Podsticati kulturu partnerstva između škola i tržišta rada.

IZVJEŠTAJ O ODGOVORIMA MINISTARSTVA FBIH I BRČKO DISTRIKTA

NA OSNOVU UPITNIKA O USPOSTAVI TRIPARTITNIH SAVJETODAVNIH VIJEĆA

32

1. OPĆI PREGLED

Na osnovu dostavljenih odgovora kantonalnih ministarstava obrazovanja u Federaciji Bosne i Hercegovine i Odjela za obrazovanje Brčko distrikta BiH, izvršena je analiza stanja u vezi sa uspostavom i funkcionisanjem tripartitnih (savjetodavnih) vijeća.

Cilj ovog pregleda bio je sagledati stepen razvijenosti institucionalnih mehanizama saradnje između obrazovnog sistema, tržišta rada i socijalnih partnera, kao i identifikovati ključne izazove i razvojne potrebe.

Analiza prikupljenih podataka ukazuje na sljedeće:

- većina administrativnih jedinica je upoznata sa konceptom tripartitnih vijeća i njihovim značajem,
- u manjem broju administrativnih jedinica vijeća su formalno uspostavljena i funkcionalna,
- u većini administrativnih jedinica proces se nalazi u fazi inicijative, planiranja ili normativnog razmatranja.

Ovakvo stanje ukazuje na postojanje institucionalnog interesa, ali i na potrebu za sistemskim pristupom i dodatnom podrškom u procesu njihove uspostave i jačanja.

2. PRAVNA OSNOVA

Analiza odgovora pokazuje da normativni okvir za uspostavljanje tripartitnih vijeća nije ujednačen na nivou Federacije BiH i Brčko distrikta.

Ključni nalazi uključuju:

- nepostojanje jedinstvene zakonske obaveze za uspostavljanje tripartitnih vijeća na nivou Federacije BiH,
- postojanje zakonskih ili podzakonskih odredbi u pojedinim administrativnim jedinicama koje omogućavaju ili predviđaju njihovo formiranje,
- planiranje regulisanja kroz pravilnike, odluke vlade ili resornih ministarstava.

U cjelini posmatrano, evidentna je potreba za jasnijim i preciznijim normativnim okvirom koji bi omogućio ujednačen pristup uspostavljanju i radu ovih tijela.

3. STRUKTURA VIJEĆA (GDJE POSTOJI / PLANIRA SE)

U administrativnim jedinicama gdje su vijeća uspostavljena ili su u fazi planiranja, uočava se relativno ujednačen pristup u definisanju njihove strukture.

Najčešće predloženi sastav uključuje:

- predstavnike obrazovnih institucija,
- predstavnike poslodavaca i privrede,
- predstavnike nadležnih institucija,
- predstavnike škola i sindikata,
- predstavnike službi za zapošljavanje.

Ovakva struktura odražava tripartitni princip i omogućava uključivanje ključnih aktera relevantnih za razvoj stručnog obrazovanja.

4. FUNKCIONALNOST I AKTIVNOSTI

U administrativnim jedinicama gdje vijeća postoje ili su planirana, njihova uloga se prepoznaje kao savjetodavna i koordinacijska, sa fokusom na unapređenje sistema stručnog obrazovanja.

Najčešće identifikovane funkcije uključuju:

- davanje preporuka za upisnu politiku,
- usklađivanje obrazovanja sa potrebama tržišta rada,
- podršku razvoju i unapređenju praktične nastave,
- učešće u procesima osiguranja kvaliteta obrazovanja.

Ove funkcije ukazuju na potencijal tripartitnih vijeća kao ključnog mehanizma za jačanje relevantnosti stručnog obrazovanja.

5. KLJUČNI IZAZOVI

Za kvalitetno uspostavljanje i funkcionisanje tripartitnih savjetodavnih vijeća, ministarstva su identifikovala sljedeće izazove:

- nedostatak jasno definisanog zakonodavnog okvira,
- ograničeni administrativni i institucionalni kapaciteti,
- nedovoljno uključivanje predstavnika privrede,
- nepostojanje standardizovanog modela rada i funkcionisanja vijeća.

Ovi izazovi ukazuju na potrebu za sistemskim rješenjima i koordiniranim pristupom nadležnih obrazovnih vlasti ali i proaktivnim pristupom obrazovnih vlasti koji bi također trebali prepoznati značaj strukturiranog dijaloga između socijalnih partnera za razvoj stručnog obrazovanja.

6. SPREMNOST ZA DALJNJE AKTIVNOSTI

Uprkos izazovima, većina ministarstava iskazala je spremnost za formiranje i jačanje postojećih tripartitnih savjetodavnih vijeća.

Posebno se ističe:

- spremnost za uspostavljanje vijeća u narednom periodu,
- interes za razvoj smjernica i metodološke podrške,
- potreba za razmjenom dobrih praksi između obrazovnih vlasti.

Ovi nalazi predstavljaju važnu osnovu za uspostavljanje i dalji razvoj tripartitnih vijeća.

7. PREGLED PO ADMINISTRATIVNIM JEDINICAMA I BRČKO DISTRIKTU

Na osnovu provedenog istraživanja u administrativnim jedinicama, utvrđeno je sljedeće stanje u vezi sa uspostavom i funkcionisanjem Tripartitnih (savjetodavnih) vijeća:

1. Unsko-sanski kanton (USK)

Status: Nije formirano, predviđeno je Zakonom o srednjem obrazovanju ili drugim relevantnim propisima.

Pravna osnova: Predviđeno je do kraja kalendarske godine, čl.17. Zakona o srednjem obrazovanju. Planirano je unapređenje normativnih akata i jačanje uloge tripartitnog vijeća u narednom periodu.

Struktura: Planirano uključivanje ministarstva, škola i privrede

Napomena: Postoji interes za njegovu uspostavu

2. Posavski kanton (PK)

- Status:** Nije formirano
- Pravna osnova:** Formiranje Tripartitnog vijeća je predviđeno člankom 6.c Zakona o srednjem školstvu ("Narodne novine Županije Posavske", broj: 12/19-prečišćeni tekst, 18/21, 11/22, 7/24).
- Struktura:** Nije definisana
- Napomena:** Postoji interes za uspostavu Tripartitnog vijeća

3. Tuzlanski kanton (TK)

- Status:** Formirano
- Pravna osnova:** Rješenje Vlade Tuzlanskog kantona, broj: 02/1-34-14449-5/25 od 19.09.2023.godine, shodno odredbama člana 27. Zakona o srednjem obrazovanju i odgoju Tuzlanskog kantona
- Struktura:** Ministarstvo obrazovanja i nauke TK, Pedagoški zavod / druge nadležne institucije, poslodavci i zaposleni (sindikat)
- Napomena:** Aktivnosti intenzivirane kroz povezivanja obrazovanja i tržišta rada

4. Zeničko-dobojski kanton (ZDK)

- Status:** Formirano
- Pravna osnova:** U skladu sa članom 23, Zakona o srednjoj školi („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj:9/17), navedeno vijeće imenovano je rješenjem od 03.01.2018.godine.

Struktura: Predstavници poslodavaca u okviru Privredne komore Zeničko-dobojskog kantona, predstavnici Sindikata srednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, nauke i kulture Bosne i Hercegovine-Kantonalni odbor Zeničko-dobojskog kantona, kao i predstavnici Ministarstva.

Napomena: Naglasak na osiguranju sistemске i kontinuirane povezanosti stručnog obrazovanja i obuke s potrebama tržišta rada na nivou Zeničko-dobojskog kantona

5. Bosansko-podrinjski kanton (BPK)

Status: Formirano

Pravna osnova: Tripatitno savjetodavno vijeće formirano je na osnovu Odluke Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde o imenovanju tripatitnog savjetodavnog vijeća, broj:03-34-1050/24 od 10.05.2024. godine, te na osnovu Odluke o izmjeni odluke o imenovanju tripatitnog savjetodavnog vijeća, broj: 03-34-585/ 25 od 21.03.2025. godine ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona, broj: 05/24, 04/25). Formiranje Tripatitnog savjetodavnog vijeća predviđeno je važećim kantonalnim zakonom o srednjem odgoju i obrazovanju (Zakon o srednjem obrazovanju i odgoju "Službene novine BPK-a Goražde", broj: 10/11, 05/16, 09/20 i 04/24).

Struktura: Sastav trlpatitnog savjetodavnog vijeća čine tri predstavnika poslodavaca, koje predlaže Privredna komora Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, dva predstavnika škola, jedan predstavnik sindikata osnovnog obrazovanja, jedan predstavnik sindikata srednjeg obrazovanja, jedan predstavnik nadležne službe za zapošljavanje i jedan predstavnik Ministarstva.

6. Srednjobosanski kanton (SBK)

- Status:** Nije formirano
- Pravna osnova:** Zakon o strukovnom obrazovanju i obuci (u procesu usvajanja)
- Struktura:** Uključivanje socijalnih partnera i kompanija
- Napomena:** Planirano formiranje po usvajanju Zakona

7. Hercegovačko-neretvanski kanton (HNK)

- Status:** Nije formirano
- Pravna osnova:** Zakon o srednjem obrazovanju HNK predviđa saradnju škola sa poslodavcima i tržištem rada i omogućava uspostavu savjetodavnih tijela. Zatim, Okvirni zakon o srednjem obrazovanju i obuci u BiH, naglašava potrebu saradnje između obrazovanja, poslodavaca i socijalni partnera što daje osnov za formiranje ovakvih vijeća na nižim nivoima vlasti
- Struktura:** Nije utvrđena
- Napomena:** Postoji interes za uspostavom do kraja 2026.godine

8. Zapadnohercegovački kanton (ZHK)

Status:	Uspostavljeno tijelo Partnerstvo za razvoj i zapošljavanje
Pravna osnova:	Formirano je Odlukom Vlade Županije Zapadnohercegovačke 31.12.2024.godine i zakonom o srednjem strukovnom obrazovanju i obuci predviđeno formiranje tijela na županijskoj razini. Člankom 16.stavak (4) Zakona o srednjem strukovnom obrazovanju i obuci u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj:2/25) propisano je da se na županijskoj razini osniva županijsko savjetodavno vijeće, ukoliko takvo ili slično savjetodavno vijeće/tijelo, već nije uspostavljeno.
Struktura:	Predstavnici poslodavaca i obrazovnih institucija
Napomena:	Unapređenje normativnog okvira u području srednjeg strukovnog obrazovanja i obuke, s ciljem jačanje suradnje između obrazovnih sustava i tržišta rada.

9. Kanton Sarajevo (KS)

Status:	Nije formirano
Pravna osnova:	„Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 27/24) ne poznaje Tripartitno vijeće niti drugo savjetodavno tijelo.
Struktura:	Nije definisana

10. Kanton 10 (Livanjski kanton)

Status:	Nije formirano
Pravna osnova:	Trenutnim Zakonom o srednjem obrazovanju HBŽ ("Narodne novine HBŽ", broj: 12/04. i 12/08.) nije predviđeno formiranje istoga. Okvirnim Zakonom o strukovnom obrazovanju predviđeno postojanje tripartitnih vijeća, ali ne i način njihova osnivanja.
Struktura:	Nije definisana
Napomena:	Spremnost za razmatranje modela

11. Brčko distrikt BiH (BD BiH)

Status:	Formirano tijelo
Pravna osnova:	Ovo tijelo je formirano na osnovu Odluke o formiranju broj: 01.1-37-014643/09, od 19.05.2009. godine. Formiranje ovog tijela je definisano u članu 5. Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Brčko distrikta BiH
Struktura:	Nadležne institucije obrazovanja, poslodavac privredne komore, udruženje poslodavaca, zaposleni (sindikati) zavod za zapošljavanje
Napomena:	Unapređenje normativnog okvira i jačanje uloge tripartitnog vijeća.

8. PREPORUKE

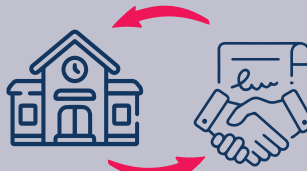
Na osnovu provedenih analiza preporučuje se:

1

Izrada jedinstvenih smjernica za uspostavu i rad tripartitnih vijeća

2

Jačanje saradnje između obrazovnog sistema i poslodavaca

3

Normativno uređenje na nivou administrativnih jedinica

4

Organizacija obuka za članove vijeća

5

Uspostava sistema praćenja i evaluacije rada vijeća

6

Podrška i zagovaranje obrazovnih vlasti i nižih nivoa vlasti (gradovi/općine) za uspostavljanje, aktivno funkcionisanje i strukturirani dijalog između socijalnih partnera

PRILOG 1

Smjernice za formiranje savjetodavnog vijeća

SMJERNICE DIREKTORU ŠKOLE ZA FORMIRANJE SAVJETODAVNOG VIJEĆA

1. Smjernice vezane za inicijalni sastanak formiranja Savjetodavnog vijeće srednje škole

Uvodna riječ (direktor škole) : Formiranje savjetodavnog vijeća (direktor škole)

Razlozi:

- Boljem planiranju obrazovnih profila
- Kvalitetnijoj organizaciji praktične nastave
- Jačanju zapošljavanju naših učenika
- Unapređenje ugleda škole u lokalnoj zajednici
- Završna riječ (direktor škole).

2. Predloženi koraci nakon inicijalnog sastanka vezano za formiranje Savjetodavnog vijeće škole:

- Donijeti odluku o osnivanju Savjetodavnog vijeća,
- Predložiti i imenovati članove,
- Usvojiti pravilnik o radu Savjetodavnog vijeća,
- Zakazati prvu radnu sjednicu vijeća sa jasno definisanim temama.

3. Minimalni akti dovoljni za zakonitost rada Savjetodavnog vijeća škole:

- Odluka školskog odbora škole o uspostavljanju Savjetodavnog vijeća škole
- Pravilnik o izboru i imenovanju Savjetodavnog vijeća u srednjoj školi
- Pravilnik o radu Savjetodavnog vijeća škola
- Obrazac - Prijedlog za člana Savjetodavnog vijeća škole

PRILOG 2

Odluka Školskog odbora o uspostavljanju savjetodavnog vijeća

Na osnovu člana ____ Zakona o srednjem obrazovanju i odgoju i člana ____ Pravila škole, Školski odbor na sjednici održanoj dana _____ 2026. godine donosi

ODLUKU

o uspostavljanju Savjetodavnog vijeća škole

Član 1.

Ovom Odlukom uspostavlja se Savjetodavno vijeće škole kao savjetodavni organ škole. Ova Odluka ugrađuje se u Pravila škole i postaje njihov sastavni dio.

Član 2.

Savjetodavno vijeće čine predstavnici lokalnog tržišta rada koji su povezani sa obrazovanjem određenih profila zanimanja u školi.

Član 3.

Savjetodavno vijeće pomaže školi u:

- planiranju i unapređenju sadržaja obrazovnih programa i revizije NPiP-ova,
- davanju mišljenja i preporuka u vezi sa organizacijom praktične nastave i obuke,
- savjetovanju škole o pitanjima koja se tiču stručne obuke i materijalnih uslova škole,
- jačanju saradnje i povezivanju škole sa lokalnim tržištem rada, i
- savjetovanju vezano za upisne politike škole.

Član 4.

Sastav Savjetodavnog vijeća, postupak izbora i imenovanja njegovih članova, mandat, način rada i nadležnosti uređuju se Pravilnikom o izboru i imenovanju Savjetodavnog vijeća škole.

Član 5.

Obavljanje dužnosti člana Savjetodavnog vijeća je dobrovoljno i bez naknade.

Član 6.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Broj: _____

Datum: _____

Predsjednik Školskog odbora

PRILOG 3

Pravilnik o radu savjetodavnog vijeća škole

PRAVILNIK O RADU SAVJETODAVNOG VIJEĆA ŠKOLE

46

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom uređuju se sastav, način osnivanja, nadležnosti, prava i obaveze, način rada i odlučivanja Savjetodavnog vijeća škole (u daljem tekstu: Vijeće).

Član 2.

Savjetodavno vijeće je savjetodavno tijelo škole koje doprinosi unapređenju kvaliteta obrazovanja, jačanju saradnje škole s privredom, ustanovama, lokalnom zajednicom i drugim relevantnim partnerima.

Član 3.

Rad Vijeća zasniva se na principima saradnje, transparentnosti, dobrovoljnosti, ravnopravnosti članova i javnog interesa.

II. SASTAV I IMENOVANJE SAVJETODAVNOG VIJEĆA

Član 4.

Savjetodavno vijeće čine predstavnici:

- privrednih subjekata relevantnih za obrazovne profile škole,
- lokalne zajednice,
- javnih ustanova i institucija,
- roditelja i bivših učenika škole,
- drugih socijalnih partnera od značaja za rad škole.

Član 5.

Savjetodavno vijeće ima najmanje 5, a najviše 7 članova.

Član 6.

Članove Savjetodavnog vijeća imenuje školski odbor na prijedlog direktora škole, uz saglasnost predloženih članova.

Član 7.

Mandat članova Savjetodavnog vijeća traje četiri (4) godine, s mogućnošću ponovnog imenovanja.

III. NADLEŽNOSTI SAVJETODAVNOG VIJEĆA

Član 8.

Savjetodavno vijeće:

- daje mišljenja i preporuke o planovima i programima rada škole,
- predlaže mjere za unapređenje praktične nastave i saradnje s privredom,
- učestvuje u razmatranju potreba tržišta rada i usklađivanja obrazovnih profila,
- daje prijedloge za opremanje škole i modernizaciju nastavnog procesa,
- razmatra druga pitanja od značaja za razvoj škole.

Član 9.

Mišljenja i preporuke Savjetodavnog vijeća nisu obavezujuće, ali ih direktor i školski odbor razmatraju prilikom donošenja odluka.

IV. NAČIN RADA SAVJETODAVNOG VIJEĆA

Član 10.

Savjetodavno vijeće radi i odlučuje na sjednicama.

Član 11.

Sjednice Savjetodavnog vijeća saziva direktor škole ili predsjednik Vijeća, najmanje dva puta godišnje, a po potrebi i češće.

Član 12.

Savjetodavno vijeće iz reda svojih članova bira predsjednika i zamjenika predsjednika.

Član 13.

Savjetodavno vijeće može punovažno odlučivati ako je sjednici prisutna većina ukupnog broja članova.

Član 14.

Zaključci, mišljenja i preporuke donose se većinom glasova prisutnih članova.

V. ZAPISNICI I DOKUMENTACIJA

Član 15.

O radu Savjetodavnog vijeća vodi se zapisnik koji sadrži osnovne podatke o sjednici, dnevni red, tok rasprave i donesene zaključke.

Član 16.

Zapisnike čuva škola u skladu s propisima o vođenju pedagoške dokumentacije.

VI. SARADNJA SA ŠKOLOM

Član 17.

Direktor škole prisustvuje sjednicama Savjetodavnog vijeća i pruža stručnu i administrativnu podršku njegovom radu.

Član 18.

Škola je dužna informisati Savjetodavno vijeće o aktivnostima i planovima koji su od značaja za njegov rad.

VII. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 19.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika donose se na isti način kao i Pravilnik.

Član 20.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se od dana usvajanja na školskom odboru.

Broj: _____

Datum: _____

Direktor škole

PRILOG 4

Pravilnik o izboru i imenovanju članova savjetodavnog vijeća škole

Na osnovu člana __ Zakona o srednjoj školi ("Službene novine _____ kantona" br. __, __ I __), Školski odbor na sjednici održanoj dana _____ 2026. godine donio je

PRAVILNIK

o izboru i imenovanju Savjetodavnog vijeća u srednjoj školi

Član 1.

Ovaj Pravilnik uređuje pitanja izbora, imenovanja savjetodavnog vijeća škole i opće metode rada istog.

Član 2.

Savjetodavno vijeće škole pomaže jačanju veza između škole i lokalnog tržišta rada.

U obavljanju te funkcije Savjetodavno vijeće :

- Savjetuje školu u pogledu usklađivanja upisne politike sa zahtjevima i potrebama lokalnog tržišta rada;

- Radi na poboljšanju NPP koji se izrađuje u školama i čiji sadržaj ne prelazi obim od 30 % NPP sveukupnog NPP, a u skladu sa potrebama lokalnog tržišta rada;
- Pokreće inicijative kod nadležnog ministarstva za donošenje novih ili izmjene i dopune postojećih nastavnih planova i programa;
- Pokreće inicijative kod nadležnog ministarstva za uvođenje novih zanimanja;
- Imenuje i razrješava predsjednika VET vijeća;
- Podnosi izvještaj o svom radu Školskom odboru.

IZBOR I IMENOVANJE ŠKOLSKIH SAVJETODAVNIH VIJEĆA

Član 3.

Školsko savjetodavno vijeće čine predstavnici lokalnog tržišta rada koje je u vezi s obrazovanjem određenog zanimanja.

Članovi savjetodavnog vijeća biraju se na period od 4 godine, sa mogućnošću jednog reizbora.

Član 4.

Savjetodavno vijeće ima pet (5) članova koje imenuje i razrješava školski odbor.

Sačinjavaju ga jedan predstavnik općine i agencije za lokalni ekonomski razvoj na čijem području se nalazi škola, tri predstavnika poslodavaca profila koji se obrazuju u školi, jedan predstavnik zavoda za zapošljavanje.

Predsjednika savjetodavnog vijeća imenuju članovi Vijeća među sobom.

Član 5.

Promjene u sastavu savjetodavnog vijeća, ukoliko je potrebno, bit će napravljene u skladu sa potrebama lokalnog tržišta rada.

Član 6.

Za člana savjetodavnog vijeća ne može biti izabrana osoba :

- a) protiv koje se vodi krivični postupak što ga čini nepodobnim za članstvo i rad u savjetodavnom vijeću.
- b) ili je zaposlena na drugoj izbornoj poziciji koja može utjecati na eventualni sukob interesa.

Član 7.

Imenovanje članova savjetodavnog vijeća, u sklopu procedure reizbora, bit će okončano u roku od najmanje petnaest (15) dana prije isteka mandata članova savjetodavnog vijeća.

Član 8.

Članstvo u savjetodavnom vijeću može prestati u sljedećim slučajevima:

- a) član savjetodavnog vijeća podnese zahtjev za prekid učešća u radu vijeća
- b) ukoliko se radi o direktoru, u slučaju prestanka radnog odnosa
- c) ako savjetodavno vijeće procijeni, većinskim glasanjem, da član školskog savjetodavnog VET vijeća nije u stanju obavljati svoje dužnosti
- d) ukoliko preuzeta izborna funkcija dovodi do sukoba interesa u skladu sa zakonom.

U slučaju da član savjetodavnog vijeća dâ otkaz ili napusti članstvo prije isteka mandata, savjetodavno vijeće je odgovorno za pokretanje inicijative imenovanja adekvatne zamjene.

Član 9.

Članovi savjetodavnog vijeća će svoje dužnosti obavljati na dobrovoljnoj osnovi i bez bilo kog vida nadoknade.

OPĆE METODE RADA

Član 10.

Sve odluke savjetodavnog vijeća donose se na sastancima vijeća.

Savjetodavno vijeće može donijeti odluku samo u slučaju da je većina članova vijeća prisutna na sastanku, a odluka vijeća će biti donesena samo ako je nadpolovična većina članova savjetodavnog vijeća glasala za odluku.

Članovi savjetodavnog vijeća mogu djelovati samo kao kolektivni organ i nemaju nadležnost za donošenje odluka van sastanaka vijeća.

Rasprave i odluke savjetodavnog vijeća se odvijaju i donose na javan način, osim ako savjetodavno vijeće ne donese drugačiju odluku.

Član savjetodavnog vijeća koji se ne slaže sa odlukom tog organa može tražiti da se u zapisnik unese njegovo neslaganje.

Član 11.

Prvi sastanak savjetodavnog vijeća zakazuje direktor škole.

Ostale sastanke savjetodavnog vijeća zakazuje predsjednik savjetodavnog vijeća, a u slučajevima kada je predsjednik savjetodavnog vijeća odsutan, sastanke zakazuje član savjetodavnog vijeća kojeg je imenovao predsjednik.

Predsjednik savjetodavnog vijeća će zakazati sastanak savjetodavnog vijeća i na zahtjev:

- a) najmanje jedne trećine članova savjetodavnog vijeća
- b) direktora škole
- c) drugih zainteresiranih struktura

Član 12.

Predsjednik savjetodavnog vijeća predlaže dnevni red za sastanak savjetodavnog vijeća, a konačan dnevni red utvrđuje savjetodavno vijeće.

Prije sastanka savjetodavnog vijeća, članove savjetodavnog vijeća će predsjednik, u pisanoj formi, obavijestiti o predloženom dnevnom redu, datumu, vremenu i mjestu održavanja sastanka savjetodavnog vijeća.

U hitnim slučajevima, sastanci savjetodavnog vijeća mogu biti zakazani putem telefona ili na neki drugi adekvatan način.

Članovima savjetodavnog vijeća će najmanje dva dana prije održavanja sastanka biti dostavljeni relevantni pisani materijali u vezi sa pitanjem/ima o kojem/ima će se raspravljati na sastanku savjetodavnog vijeća.

O datumu sastanka i dnevnom redu sastanka savjetodavnog vijeća članovi će biti obavješteni pismenim ili elektronskim putem.

Član 13.

Prisustvo sjednicama savjetodavnog vijeća je obavezno za osobu čije prisustvo sastanku zahtijeva savjetodavno vijeće – u slučajevima kada se traži njihovo stručno mišljenje ili ako je neophodno da daju dodatno objašnjenje za određeno pitanje.

Član 14.

Na svakom sastanku savjetodavnog vijeća vodi se zapisnik.

Zapisnik savjetodavnog vijeća vodi sekretar škole.

Zapisnici iz prethodnog stava će sadržavati imena članova savjetodavnog vijeća i drugih osoba koji su prisustvovali sastanku, pitanja o kojima se raspravljalo tokom sastanka savjetodavnog vijeća, kao i sve odluke i preporuke savjetodavnog vijeća.

Zapisnike potpisuje predsjednik savjetodavnog vijeća, kao i lice koje vodi zapisnik.

Zapisnici sa sastanaka savjetodavnog vijeća bit će dostavljeni svim članovima savjetodavnog vijeća kao i školskom odboru i postavljeni na školskoj oglasnoj ploči.

Član 15.

Članovi savjetodavnog vijeća će prisustvovati obukama koje mogu biti organizirane u školi, a u vezi sa zakonima i propisima u školi, te administrativno-finansijskim upravljanjem u školi.

Član 16.

Na druga pitanja koja nisu regulirana ovim Pravilnikom, a koja se odnose na aktivnosti školskog savjetodavnog vijeća primjenivat će se važeći zakonski propisi o savjetodavnom vijeću.

Broj: _____

Datum: _____

PRILOG 5

Obrazac za nominaciju članova savjetodavnog vijeća

PRIJEDLOG ZA ČLANA SAVJETODAVNOG VIJEĆA ŠKOLE

57

(Ime i prezime - zanimanje)

(adresa i telefon)

Na osnovu zahtjeva škole broj _____ od _____ 2026. godine dostavljamo Vam
Prijedlog za člana savjetodavnog vijeća JU _____ srednja škola

kao predstavnik

(poslodavaca, lokalne zajednice, javnih ustanova, bivših učenika)

Rođen _____ godine u _____ općina _____

po zanimanju: _____

zaposlen u: _____

na radnom mjestu: _____

Izjava da li postoje smetnje za konačno imenovanje u smislu sukoba interesa:

(DA ili NE)

Kratka biografija: /u prilogu prijave/

Podnosilac prijedloga:

ISBN 978-9926-8457-1-1

9 789926 845711